

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4P/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200776
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5820200776.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. A., nar. XX.XX.XXXX, maloleté dieťa bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov: matky - M. L., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., A. XXX, právne zastúpená: JUDr. Marta Bojó Vevurková, advokátka so sídlom v Námestove, Mieru 312/13, a otca - M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., M. XXX/XX, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletú Q.K. A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať maloletú a spravovať jej majetok.

II. Otec maloletej Q. A., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý platiť na jej výživu mesačne sumou vo výške 200,- eur, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej, počnúc od 01.04.2020.

III. Zameškané výživné na maloletú Q. A., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 01.04.2020 do 26.11.2020, v celkovej výške 620,- eur, je otec maloletej p o v i n n ý zaplatiť matke maloletej v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

IV. Súd vo zvyšku návrh matky z a m i e t a.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Matka maloletej Q. A.Ñ. návrhom podaným súdu dňa 17.04.2020 žiadala, aby súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a otcovi maloletej, aby uložil povinnosť platiť na jej výživu mesačne sumou vo výške 200,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

2. Návrh odôvodnila tým, že maloletá je narodená z partnerského vzťahu s odporcom, ktorý trval takmer 3 roky. Maloletú plánovali, nakoľko plánovali spoločný život. Otec maloletej býva u svojich rodičov spolu s jeho novou priateľkou. Je výsluhový dôchodca s príjmom cca 900,- eur. Taktiež pracuje ako kuriér pre spoločnosť Slovak Parcel Service. Okrem maloletej má ďalšiu vyživovaciu povinnosť vo výške 100,- eur voči maloletému dieťaťu pochádzajúcemu z predchádzajúceho partnerského vzťahu. Otec sa o maloletú zaujíma len sporadicky a to jedenkrát za mesiac, ale stalo sa, že s ňou nebol aj tri mesiace. Na výživu maloletej platí sumu 70,- eur, ktorú výšku si určil sám. Toto výživné však nepostačuje na výživu maloletej. Okrem výživného jej neposkytuje žiadne vecné dary okrem Mikuláša v roku 2019, kedy jej doniesol bábiku v hodnote 3,- eur. Maloletá sa narodila po komplikovanom pôrode a po jej narodení bola oboznámená s množstvom jej zdravotných problémov, ktoré sa jej začali prejavovať v troch rokoch. Bola jej diagnostikovaná pervazívna porucha autistického spektra a navštevuje špeciálnu škôlku v

Námestove, kde ju každý pracovný deň vozí autom, v dôsledku čoho má vysoké náklady. Vychádza to na 40,- eur/týždeň, keďže prostriedkami hromadnej dopravy nie je maloletá schopná cestovať v dôsledku záchvatov paniky a agresie. Maloletá by potrebovala častejšie plávať pre jej sociálny a zdravotný vývoj, avšak návštevu plavárne si nemôže dovoliť. Potrebuje vitamíny a lieky, za ktoré minie značný obnos peňazí. Užíva napr. Karnozín na multifunkčnú ochranu buniek v hodnote 35,- eur mesačne, prípravok Neurax biotic spectrum a ďalšie vitamíny. Často trpí zápalom prínosových dutín, kde na lieky v takomto prípade minie 36,- eur. Okrem toho užíva omega 3 masťné kyseliny, vitamín D a C a sirup AERIUS. Nepravidelne kupuje aj lieky na upokojenie. Vzhľadom na jej časté záchvaty zlosti, má zvýšené náklady na oblečenie, ktoré ničí. Nekupuje drahé oblečenie, len to najlacnejšie, nakoľko ho maloletá veľmi rýchlo zničí, roztrhá polepí, alebo postrihá. Potrebuje aj špeciálnu kozmetiku, nakoľko má atopickú pokožku. Často pre ňu kupuje aj pomôcky pre psychomotorický vývoj. Vzhľadom na jej zdravotný stav nie je v jej možnostiach sa riadne zamestnať a je bez príjmu. Poberá prídavky na dve deti vo výške 49,90 eur a je finančne závislá od svojho otca.

3. Na pojednávaní sa súd oboznámil s listinnými dôkazmi a to s návrhom, s plnomocenstvom, s rozhodnutím CPP, s rodným listom, s potvrdením o poberaní prídavku na dieťa, s čestným prehlásením, s uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/31/2020-21 zo dňa 04.05.2020, s lustráciou v sociálnej poisťovni, s vyjadrením otca maloletej, so správou kolízneho opatrovníka, s dokladmi doloženými matkou, s dokladmi doloženými otcom, so správou kolízneho opatrovníka a s rozhodnutím CPP.

4. Zástupca matky na pojednávaní uviedol, že trvajú na podanom návrhu, ktorý zároveň rozširujú a to tak, že žiadajú určiť výživné od januára 2020. Nebolo v schopnostiach a možnostiach matky maloletej podať v tomto období návrh na určenie výživného, až vlastne pridelením právneho zástupcu z Centra právnej pomoci bol tento návrh podaný. Zrejme nedorozumením došlo k tomu, že v návrhu sa žiada výživné od podania návrhu, avšak matka preukázateľne mala splnené podmienky na určenie výživného už od januára 2020.

5. Matka maloletej sa vo svojom výsluchu vyjadrila, že s otcom maloletej nebývali v spoločnej domácnosti, ale v podstate jej platil výživné, niekedy to bolo 100,- eur, niekedy 130,- eur a potom to ustálil na sumu 70,- eur. Výdavky, ktoré s maloletou vzhľadom na jej zdravotný stav má, sú vysoké s tým, že od jej 3 rokov riešila rodičovský príspevok, ktorý jej bol priznaný až v septembri, ale len za obdobie 5 mesiacov a teraz jej bol priznaný opatrovateľský vo výške 576,- eur, ktorý jej bol vyplatený až tento mesiac. Maloletá Q. má vysoko funkčný autizmus, epilepsiu. S ťažkosťou sa dá s ňou komunikovať, má narušenú hrubú motoriku. Vozí ju každý deň do osobitnej škôlky v G.M., o druhej pre ňu chodí s tým, že za to doobedie, keďže ona nič neje, musí navariť, upratať, lebo je alergička a keď je doma, tak už neurobí nič. Čo sa týka nákladov, ktoré predložila súdu, všetky tie lieky ju vyjdú na 158,- eur a nie sú preplácané poisťovňou. Taktiež sú zvýšené náklady aj na oblečenie, keďže si ho ničí, nakoľko má záchvaty agresivity, nie raz chodí ona s modrinami, dohryzená, doma je doničený nábytok, postrihané žalúzie. Na zlepšenie motoriky s ňou musí chodiť v čase keď je otvorená plaváreň plávať. Taktiež s ňou plánuje ísť na Abbaterapiu, ktorá má pomôcť pri znížení agresivity a zvýšenie možnosti porozumenia. Je to však vo Zvolene a teraz sa všetko kvôli tej kríze poposúvalo a preto sa im kázali ozvať až po novom roku. Ona má síce vysoké IQ, ale nerozumie tým základným veciam, vie čítať od dvoch rokov, ale keď jej položí otázku, nie vždy jej rozumie. Snaží sa robiť maximum pre to, aby sa aspoň nejakým spôsobom začlenila do normálneho života. S jej zdravotným stavom sa zmierila, ale urobí všetko pre to, aby jej pomohla. Má ešte syna vo veku 15 rokov, na ktorého je síce určené výživné vo výške 50,- eur, ale vzhľadom k tomu, že je nezvestný, doteraz nebolo aj napriek podanej žiadosti vyplatené náhradné výživné. Otec sa o maloletú svojim spôsobom zaujíma na narodeniny, na Vianoce. Čo sa týka stretnutí s ním, ona ho do toho ani moc netlačí, pretože starostlivosť o Q. je naozaj náročná. Ak príde, tak sú to nanajvýš hodinové stretnutia. S nákladmi, ktoré má jej pomáha jej otec, ktorý pracuje v zahraničí. Starostlivosť o dcéru je len na nej, bývajú v rodinnom dome a vlastne otec chodí domov raz za mesiac - dva, nik iný jej s ňou nepomáha, pretože by to bolo aj ťažké, lebo ona neprijíma cudzích ľudí. V podstate otec maloletej sa o tých nákladoch dozvedel až z návrhu, ale jeho reakcia bola taká, že má nadhodnotené výdavky. Ten kto nemá doma takéto dieťa nevie koľko to stojí. Mala množstvo vybavovačiek cez úrady, Q. zdravotný stav bol zlý a vlastne ona ani nevedela aký návrh pani O. podala a odkedy žiadala výživné, potom sa jej stal ten úraz a potom keď sa tá situácia začala upokojuvať, tak vtedy sa to rozhodla riešiť. Spočiatku chodila Q. do normálnej škôlky, ale len na 3,5 hodiny s tým, že učiteľky jej vraveli, aby ju odtiaľ zobrala, keďže ju nezvládali. Od minulého roku chodí do špeciálnej

škôlky, ale vzhľadom na svoj vysoký intelekt, musí byť integrovaná v normálnej škole, kde bude mať asistentka, nakoľko vyžaduje špeciálny prístup. Čaká ich s ešte CT, možno magnetická rezonancia, treba s ňou ísť na gastro, taktiež s ňou treba ísť na očné, na psychiatriu do Likavky. Všetky tieto veci sa robia mimo okres, napríklad len samotné odobratie krvi sa musí robiť v anestéze, a buď to rieši Martin, Bratislava, alebo iné väčšie mesto. Tu to nerobia.

6. S. Q. komunikujú prostredníctvom hračiek, ktoré má doma, má ich porozdeľované do takých sekcií. Na jej priamu otázku nikdy neodpovedá, ale tým, že ona komunikuje s tými hračkami, sa dozvie čo cez deň robila a čo prežívala. Keďže číta od dvoch rokov má s ňou zvýšené náklady aj čo sa týka kníh, zaujímajú ju hrady, jaskyne. Snažila sa aspoň nejakým spôsobom, žeby sa zamestnala. Chcela byť zdravotnou sestrou, ale vzhľadom k tomu, že tá škola bola do pol piatej a jej sa o dcéru nemal kto postarať, to musela nechať, takže vlastne ukončila len sanitára. Dcéra chodí spať veľmi neskoro, lebo akoby na večer chytala druhý dych a ona jej nechce dávať neustále tie lieky, ktoré ju utlmujú a ráno musí o tej siedmej vstávať. Cez víkend kedy by si mohla pospať vstáva o tej pol siedmej. Dnes ráno bolo dosť zlé, pretože došlo k narušeniu toho na čo je zvyknutá. Ráno ju skopla z postele, vyliala misku s cereáliami a roztrhala vetrovku. Aj s tými vecami je to u nej také, že si neoblečie vec, ktorá by mala záplatu, resp. by bola špinavá.

7. Otec maloletej sa na pojednávaní vyjadril, že sa nevie vyjadriť k svojim mesačným výdavkom, dával to v rámci svojho vyjadrenia. Mesačne zarobí okolo tých 1.200,- až 1.500,- eur ako kuriér s tým, že mesačne ho prevádzka vozidla vyjde na 800,- eur. Čo však zahŕňa táto suma, to sa vyjadriť nevedel. Poberá aj výsluhový dôchodok vo výške 803,- eur. Mesačne platí 130,- eur na maloletého M. A., 130,- eur na maloletú Q., pôžičku vo výške 101,03 eur, 100,- eur poplatok za elektriku a 300,- eur platí na stravu, oblečenie, bežné výdavky a opravy zariadenia domu. Ďalej platí PZP vo výške 84,58 eur ročne, úrazovú poisťku vo výške 351,60 eur ročne, poisťku na dom vo výške 146,- eur ročne. Havarijnú poisťku toto vozidlo nemá, pohonné hmoty ho vyjdú na 200,- eur. Ako kuriér jazdí len po Meste E.. Býva s priateľkou v rodinnom dome so svojimi rodičmi. Má Q.Ž. rád, vie, že je to ťažké, ale jej matka nikdy poriadne nerobila. Mohol by jej vybaviť prácu za ten čas čo je Q. v škôlke. Nikdy mu matka nepovedala, že treba niečo zaplatiť, pričom ja ochotný do tých 150,- eur.

8. Kolízny opatrovník sa vyjadril, že to dieťa videl, a myslí si, že je to naozaj dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím, jednak má nadváhu, je silné a keď chyť ten svoj amok, ktorý mal možnosť vidieť aj on, tak je s tým problém.

9. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 28 zákona o rodine

(1) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

(2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

(3) Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

16. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh matky je v celom rozsahu dôvodný.

17. Matka sa o dieťa stará celodenne s výnimkou jeho pobytu v špeciálnej škôlke. Súd je preto toho názoru, že v danom prípade je potrebné maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať maloletú a spravovať jej majetok.

18. K otázke výživného súd podotýka, že doteraz platené výživné otcom maloletej absolútne nezodpovedá potrebám maloletej a schopnostiam otca. Tento má jednaj výsluhový príspevok vo výške 803,- eur a príjem z podnikateľskej činnosti vo výške 1.200,- až 1.500,- eur. Matkin príjem pozostáva z opatrovateľského príspevku vo výške 576,- eur, ktorý ale dostala len tento mesiac, prídavkov na dve deti vo výške 49,90 eur a výživného. Vzhľadom na to, že sa otec nepodieľa na výchove maloletej, je súd toho názoru, že je povinný platiť vyššie výživné, nakoľko sa matka preukázateľne nemôže zamestnať a príjem, ktorý má jej nepostačuje.

19. S poukazom na tieto skutočnosti preto súd zaviazal otca platiť na výživu maloletej mesačne sumou vo výške 200,- eur, počnúc od 01.04.2020.

20. Súd ustáli začiatok platenia výživného dňom podania návrhu, nakoľko neboli preukázané také dôvody a objektívne príčiny na strane matky, pre ktoré nemohla podať predmetný návrh.

21. Tým, že súd zaviazal otca platením výživného od 01.04.2020, vzniklo mu tak do dňa pojednávania zameškané výživné vo výške 620,- eur, na ktoré ho súd zaviazal zaplatiť matke v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

22. Vo zvyšku súd návrh matky zamietol.

23. O trovách konania bolo rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP) v troch vyhotoveniach. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.